

Aan de leden van de commissie
Infrastructuur en Waterstaat van de Tweede Kamer

Datum: 11 februari 2020
Ons kenmerk: 20013/FP
Uw kenmerk: -
Betreft: Problematiek PFAS

Geachte heer, mevrouw,

Heel verstandig dat uw Kamercommissie besloten heeft om op woensdag 19 februari een apart Algemeen Overleg te plannen over PFAS. Het is een belangrijk onderwerp, dat ook grondverzetbedrijven, grondbanken, grondbewerkingsbedrijven en stortplaatsen raakt. Graag vragen wij uw aandacht voor de problemen die het handelingskader voor onze sector oplevert. De regels zijn onwerkbaar en de analysemethode van PFAS in grondmonsters is niet gevalideerd en ongeschikt voor het uitvoeren van metingen op het niveau van de normstelling. Hierdoor wordt het voor de sector onmogelijk gemaakt om grond te blijven accepteren en verwerken, omdat de bedrijven juridisch vervolgd kunnen worden als er een niet-vergunde stof wordt aangetroffen. We vragen u daarom er bij de minister op aan te dringen het handelingskader aan te passen, zodat de belemmeringen voor de gehele sector weggenomen worden en er weer grond bewerkt en opgeslagen kan worden door grondbewerkingsbedrijven, grondbanken en stortplaatsen. Verschillende gesprekken hierover met het ministerie hebben tot dusver helaas nog niet tot een werkbare oplossing geleid.

Lozingsnorm PFAS is onwerkbaar

Pas aan het einde van de economische keten, het moment waarop onze sector in beeld komt, worden PFAS een groot probleem. Al die tijd ervoor is dat er niet. Dat probleem komt op het bordje van onze sector te liggen, terwijl wij juist de oplossing zijn. Vooral bij het water dat bij grondbedrijven vrijkomt ontstaat er een onwerkbare situatie. Door het ontbreken van realistische normen voor het lozen van gereinigd percolaatwater van stortplaatsen, overtollig regenwater of gereinigd proceswater bij grondbanken of grondbewerkingsbedrijven is het daarom voor deze bedrijven niet verantwoord om PFAS-houdende grond te accepteren. Het is verboden om een stof die niet is opgenomen in de vergunning te lozen op het riool of het oppervlaktewater. Als er stoffen in het water zitten die niet in de vergunning staan, dient de vergunning aangepast te worden. Omdat er voor PFAS geen lozingsnorm bestaat, is dat bij PFAS onmogelijk. Om die wel mogelijk te maken is onderzoek nodig naar achtergrondwaarden. We willen voorkomen dat grondverwerkers worden aangesproken op de aanwezigheid van een stof in aangenomen grond en hier juridisch aansprakelijk voor worden gehouden, terwijl zij dit op geen enkele wijze kunnen voorkomen.

Analyses zijn onbetrouwbaar

De analysemethode van PFAS in grond en afvalwater is in Nederland niet gevalideerd. Dit houdt in dat door de laboratoria verschillende analysemethoden worden toegepast. Oriënterend vergelijkingsonderzoek heeft aangetoond dat, op het niveau rond de normstelling, de spreiding tussen de laboratoria (analysemethoden) relatief zeer groot is. Het RIVM zou een ringonderzoek laten uitvoeren door een dertiental Europese laboratoria.

De resultaten zouden medio januari 2020 beschikbaar zijn. Het bedrijfsleven heeft echter nog geen kennis kunnen nemen van deze bevindingen. Naar onze mening wordt door de Nederlandse laboratoria onvoldoende rekening gehouden met de invloed van de aanwezige natuurlijke organische bestanddelen (humuszuren e.d.) op de meetwaarden.

PFAS kunnen niet volledig uit water of grond gehaald worden

In de afgelopen 30 jaar heeft de sector zeer veel ervaring opgedaan met het reinigen van grond en afvalwater. Het is een utopie om te stellen dat verontreinigingen voor 100 procent weggehaald kunnen worden. In alle gevallen zal een marginaal restant achterblijven, maar dat moeten onze leden volgens het handelingskader wel uit een grond- of afvalstroom verwijderen, terwijl dat onmogelijk is. Alleen de grond- en afvalbedrijven moeten erop analyseren tot op 1 miljoenste gram per kilogram. Dat is hetzelfde als een suikerklontje zoeken in een rij van 550 meter aan vrachtwagens. Indien onze leden dit aantreffen, moeten zij ook het lozingswater gaan analyseren anders mogen bedrijven dit niet meer afvoeren naar bijvoorbeeld een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Doen ze dat wel, dan is men in overtreding.

Niet onnodig gevaarlijkse stoffen lozen

Daarnaast zien wij een verantwoordelijkheid om te voorkomen dat er onnodig stoffen in het oppervlaktewater worden geloosd. We vragen daarom om een tijdelijk, werkbaar handelingskader, waarin het mogelijk wordt om goed onderzoek te doen naar welke maatregelen redelijkerwijs doorgevoerd kunnen worden. Dat is een gezamenlijk, groot belang, zeker nu het lijkt dat PFAS-verbindingen zich al tientallen jaren in de keten bevinden en er op grote schaal bewezen is dat er momenteel geen grootschalige reinigingstechnieken voorhanden zijn. Onderzoek zal nodig zijn om inzicht te krijgen in het effect van een zuiveringstechniek en daaraan verbonden kosten.

Wij vragen om een werkbaar handelingskader

Wij pleiten op dit moment voor dezelfde systematiek zoals in de de afgelopen jaren. De sector wil tegelijkertijd afspraken maken over monitoren, selecteren van meerdere best beschikbare technieken en samen met de waterschappen, Rijkswaterstaat en omgevingsdiensten waar mogelijk doeltreffende maatregelen nemen. Wij willen voorkomen dat de sector meteen in overtreding is wanneer er stoffen in grond en water zitten die niet zijn vergund. We zouden er mee geholpen zijn als in het handelingsperspectief opgenomen wordt dat bevoegde gezagen hun vergunningen op dit punt kunnen aanpassen en dat zij zich dus gedekt voelen door de minister.

Wij verzoeken u vriendelijk deze voor ons cruciale punten mee te nemen tijdens het Algemeen Overleg PFAS op 19 februari, dat wij uiteraard met veel belangstelling zullen volgen. Mocht u of een van uw medewerkers hierover met ons nader willen spreken, zijn we daar uiteraard altijd van harte toe bereid.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Afvalbedrijven

Robbert Loos
Directeur

Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondreiniging

Jaap van der Bom
Directeur